

Høringsnotat

Forslag til midlertidig endring i
valgforskriften – adgang til
elektroniske underskrifter på
listeforslag

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Gjeldende krav til signatur på listeforslag	3
3. Om forslaget til endring i valgforskriften.....	4
4. Økonomiske og administrative konsekvenser	4
5. Forslag til endring i valgforskriften	4

1. Innledning

Stortinget vedtok 16. juni 2020 en midlertidig endring i valgloven om adgang til elektronisk underskrift på listeforslag, jf. Prop. 133 L (2019–2020) og Innst. 396 L (2019–2020). Bestemmelsen gir departementet hjemmel til å fastsette adgang til å benytte elektronisk signatur for å underskrive på listeforslag etter valgloven § 6-3 andre ledd bokstav a ved stortingsvalget i 2021. Departementet fremmer i dette høringsnotatet forslag om midlertidig endring i valgforskriften, som gjør det mulig for politiske partier som ikke fikk tilstrekkelig oppslutning ved forrige stortingsvalg og uregistrerte grupper å samle inn underskrifter på listeforslag elektronisk.

Bakgrunnen for endringen er at utbruddet av covid-19, og anbefalingene om begrenset kontakt i befolkningen for å redusere smittefaren, trolig begrenser partienes og forslagsstillernes mulighet til å innhente de nødvendige underskriftene for å stille liste ved stortingsvalget i 2021. Det var dermed behov for en endring i regelverket som gjør det mulig for politiske partier og uregistrerte grupper å samle inn underskrifter på listeforslag elektronisk.

Valgdirektoratet har på denne bakgrunn fått i oppdrag å utvikle en løsning for innsamling av elektroniske underskrifter. Løsningen skal være klar til bruk innen 1. oktober 2020.

2. Gjeldende krav til signatur på listeforslag

Valgloven kapittel 6 har regler om krav til og behandling av listeforslag. Fristen for innlevering av listeforslag er 31. mars i valgåret, jf. § 6-1 første ledd.

Listeforslaget må være underskrevet av et bestemt antall personer, jf. valgloven § 6-3. For partier registrert i Partiregisteret som ved forrige stortingsvalg fikk en oppslutning på minst 500 stemmer i ett valgdistrikt eller minst 5 000 stemmer i hele landet, er det tilstrekkelig at listeforslaget er underskrevet av minst to styremedlemmer i lokalavdelingen med ansvar for valgdistriktet listen gjelder, jf. bestemmelsens første ledd. Det samme gjelder for partier som er blitt registrert i Partiregisteret etter forrige stortingsvalg. Underskriverne må ha stemmerett i valgdistriktet. Forarbeidene åpner for at disse listeforslagene skal kunne underskrives elektronisk, jf. Ot.prp. nr. 45 (2001–2002) punkt 11.4

Øvrige forslagsstilleres listeforslag må ved stortingsvalg være underskrevet av 500 personer med stemmerett i valgdistriktet, jf. § 6-3 andre ledd bokstav a. Disse listeforslagene må inneholde underskrift på papir, jf. Ot.prp. nr. 45 (2001–2002) punkt 11.4 og valgforskriften § 13. Ved midlertidig lov om endring av valgloven vedtok Stortinget 16. juni 2020 å gi departementet hjemmel til å fastsette adgang til å benytte elektronisk signatur for å underskrive på listeforslag etter valgloven § 6-3 andre ledd bokstav a ved stortingsvalget i 2021. Forskriftshjemmelen åpner kun for at elektronisk underskrift kan innhentes ved bruk av den digitale løsningen som utvikles av Valgdirektoratet.

Bruk av den digitale løsningen med innsamling av underskrifter elektronisk vil ikke påvirke fylkesvalgstyrenes behandling av listeforslagene. Fylkesvalgstyrene må på samme måte som tidligere kontrollere listeforslagene og underskriftene på listeforslagene, jf. valgloven § 6-6.

3. Om forslaget til endring i valgforskriften

Departementet foreslår en ny midlertidig bestemmelse i valgforskriften, som gir adgang til elektronisk signatur på listeforslag etter valgloven § 6-3 andre ledd bokstav a ved stortingsvalget i 2021. Bestemmelsen presiserer at elektronisk underskrift må gis i signatursystemet som er utviklet av Valgdirektoratet. Det er ikke adgang til å innhente elektronisk signatur på listeforslag gjennom bruk av andre digitale løsninger.

Forslagsstillerne vil fremdeles kunne innhente underskrifter på listeforslagene på papir.

Forslaget berører ikke kravet til listeforslag etter valgloven § 6-3 første ledd. Disse forslagsstillere kan allerede etter gjeldende rett underskrive listeforslagene elektronisk. Det foreslås ikke at disse forslagsstillerne benytter den digitale løsningen som utvikles av Valgdirektoratet.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget innebærer en forenkling for partier og uregistrerte grupper som må samle inn underskrifter for å stille liste ved stortingsvalget i 2021, slik at disse ikke behøver å oppsøke velgere og samle inn underskrifter på papir. Forslaget innebærer ikke endringer i fylkesvalgstyrenes behandling av listeforslagene. Departementet forutsetter at underskriftslistene vil kunne eksporteres til et regneark, og at arbeidet med å kontrollere digitale underskrifter derfor vil kunne være mer effektivt enn kontrollen av underskrifter på papir.

Kostnadene til utvikling av den digitale løsningen er anslått av Valgdirektoratet til å bli om lag 1,5 millioner kroner. Kostnadene kan dekkes innenfor direktoratets gjeldende økonomiske bevilgning.

5. Forslag til midlertidig endring i valgforskriften

Midlertidig forskrift om endring i valgforskriften for å avhjelpe konsekvenser av utbruddet av covid-19 (adgang til elektronisk underskrift på listeforslag)

I

I forskrift 2. januar 2003 nr. 5 om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre foreslås følgende endring:

Ny § 13a skal lyde:

§ 13a Adgang til elektronisk underskrift på listeforslag etter valgloven § 6-3 andre ledd bokstav a ved stortingsvalget i 2021

(1) Underskriftene på listeforslag etter valgloven § 6-3 andre ledd bokstav a kan ved stortingsvalget i 2021 være elektroniske.

(2) Ved elektronisk underskrift på listeforslag etter valgloven § 6-3 andre ledd bokstav a skal systemet for elektronisk underskrift utarbeidet av Valgdirektoratet, benyttes.

II

1. Forskriften trer i kraft straks.
2. Valgforskriften § 13a oppheves 1. januar 2022.